

Vodič za poduzetnike – jamstva i zajmovi

UZ HAMAG-BICRO DO POSLOVNOG USPJEHA

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo gospodarstva,
poduzetništva i obrta

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo regionalnoga razvoja
i fondova Europske unije

EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDOVI

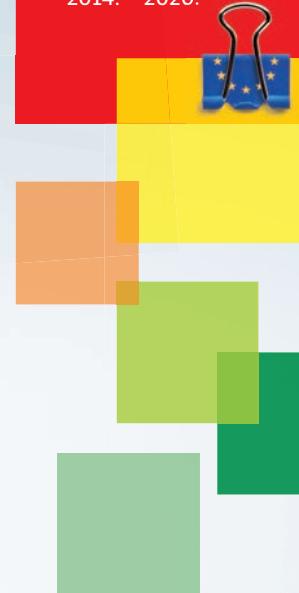

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

OPERATIVNI
PROGRAM
**Konkurentnost
i kohezija**

2014. – 2020.

ESIF FINANCIJSKI INSTRUMENTI SREDSTVA NA DOHVAT RUKE

Mikro ste, mali ili srednji poduzetnik, ili tek započinjete vlastiti posao?

Imate dobru ideju i poslovni plan, ali Vam nedostatak sredstava onemogućava rast?

Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije u suradnji s Ministarstvom gospodarstva, poduzetništva i obrta te HAMAG-BICRO-om pokrenulo je finansijske instrumente za brz, jednostavan i povoljan pristup financiranju.

- **ESIF zajmovi** s kamatnom stopom od 0,5% uz maksimalan iznos do 375.000 HRK
- **ESIF jamstva** za pokriće do 80% glavnice kredita u iznosu do 15.000.000 HRK

Rast započinje ulaganjem. Kako jednostavno i brzo doći do potrebnih sredstava saznajte na: www.hamagbicro.hr

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo gospodarstva,
poduzetništva i obrta

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo regionalnoga razvoja
i fondova Europske unije

EUROPSKI STRUKURNI
INVESTICIJSKI FONDOVI

Operativni program
**KONKURENTNOST
I KOHEZIJA**

Izrada promidžbenog materijala sufinancirana je sredstvima tehničke pomoći Operativnog programa „Konkurenost i kohezija“ iz Europskog fonda za regionalni razvoj.

**VODIČ ZA
PODUZETNIKE –
JAMSTVA I ZAJMOVI**

sadržaj

**POVOLJNO
FINANCIRANJE**

Kako do kamatne stope od nula posto

str. 4

PRAVILA IGRE

Što poduzetnik mora učiniti da bi dobio novac od HAMAG-BICRO-a

str. 10

POJEDINAČNA JAMSTVA

S HAMAG-BICRO-om lakše do zajma

str. 16

**ESIF MIKRO ZAJAM ZA
OBRTNA SREDSTVA**

Obrtna sredstva uz kamatnu stopu od 1,5 posto

str. 18

**ESIF MIKRO
INVESTICIJSKI ZAJMOVI**

Zajam do 25.000 eura uz kamatnu stopu već od 0,5 posto

str. 19

ESIF MALI ZAJMOVI

Zajam do 50.000 eura uz kamate do samo 1,5 posto

str. 20

**ESIF PORTFELJNA
JAMSTVA**

Jamstvo početnicima za 80 posto glavnice do 150.000 eura

str. 21

INTERVJU:

VJERAN VRBANEĆ

U tri godine odobrili smo 1,23 milijarde kuna vrijednih finansijskih instrumenata

str. 23

POTPORE I NATJEČAJI

Što su bespovratne potpore, a što finansijski instrumenti?

str. 28

**MIKRO INVESTICIJSKI
ZAJAM**

Stigla je nova craft pivovara iz Šibenika

str. 29

**MIKRO ZAJAM ZA
OBRTNA SREDSTVA**

AMP - Zajam HAMAG-BICRO-a bio je vjetar u leđa

str. 30

**MALI INVESTICIJSKI
ZAJAM**

Reisswolf dodatno povećao kapacitete za arhiviranje

str. 31

**MALI INVESTICIJSKI
ZAJAM**

Studio Superior kupio tri nova stroja

str. 32

POJEDINAČNO JAMSTVO

Za novi prostor Suban dobio jamstvo od 80 posto

str. 33

VODIČ Ključni kontakti za poduzetnike

str. 34

Uvodnik

TIN BAŠIĆ

tin.basic@lider.media

VODIČ KROZ FINANCIJSKE INSTRUMENTE HAMAG-BICRO-a

Hrvatsko gospodarstvo se oporavlja. Statistika kaže da nam je bruto domaći proizvod u uzlaznom trendu, da se poduzetnici oporavljaju, da građani više troše. Bez obzira na to koji bio uzrok tom rastu, a najveći dio toga ipak je došao izvana (Europska unija), treba pozitivno i optimistično gledati u budućnost. I, naravno, uvijek biti spremna na najgore. Jedna od ključnih poluga sadašnjeg, ali i budućeg rasta jest novac iz EU-a. Neovisno o tome o kojem se programu radi, taj novac se mora iskoristiti. Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO) jedna je od naših agencija koje revno rade s poduzetnicima, svakodnevno im pomažući u financiranju. HAMAG-BICRO trenutačno ima nekoliko mogućnosti financiranja poduzetnika – putem jamstva, zajmova i bespovratnih potpora iz fondova EU. U slučaju jamstava i zajmova, riječ je o finansijskim proizvodima – Pojedinačna jamstva uz ili bez subvencije kamate, Ograničena portfeljna jamstva, Mikro zajmovi (koji se dijele na programe mikro investicijskih zajmova i mikro zajmova za obrtna sredstva) te Mali zajmovi. Cilj ove brošure je na jednostavan način poduzetnicima pojasniti spomenute programe kako bi se što lakše odlučili na ovakav način financiranja. ■

Impresum

GLAVNI UREDNIK LIDERA Miodrag Šajatović

UREDNIK IZDANJA Tin Bašić

DIREKTOR LIDER MEDIJE Željko Vukelić

TISAK Kerschoffset Zagreb d.o.o., Ježdovečka 112, 10250 Zagreb

IZDAVAČ

Lider media d.o.o.

Savska cesta 41, Zagreb

Telefon: +385 1 63 33 500

Telefaks: +385 1 63 33 599

lider.media

*Nijedan dio ove brošure ne smije se reproducirati ili prenositi u bilo kojem obliku bez suglasnosti izdavača

PRILIKA ZA POVOLJNIJE FINANCIRANJE

KAKO DO KAMATNE STOPE OD

KAMATNE STOPE PADAJU PA SE VELIKI SUSTAVI VEĆ NEKO VRIJEME ZADUŽUJU ZA MANJE OD DVA POSTO. MALIMA SU TAKVI JEFTINI KREDITI NEDOSTUPNI. NO ZA NJIH POSTOJE PROGRAMI HAMAG-BICRO-a. MALI PODUZETNICI U NEKIM SLUČAJEVIMA MOGU UZETI KREDITNU LINIJU I S KAMATNOM STOPOM OD NULA POSTO!

Piše TIN BAŠIĆ

Svakom poduzetniku cilj je stvarati, proizvoditi, zaraditi i ići naprijed. Često razvoj mora financirati posuđenim novcem, odnosno mora otići u banku i zatražiti kredit. Da bi ga dobio, mora ispuniti mnogo uvjeta, provjera i predati mnoštvo dokumentacije. No, budući da svijet kroči sve stabilnjim finansijskim stazama, kako se hrvatsko gospodarstvo razvija i sve više oporavlja od šestogodišnje recesije, tako je sve jednostavnije dobiti kredit, ali i nižu kamatnu stopu. Mnogi mali i srednji poduzetnici u Hrvatskoj koji žele doći do kredita kako bi ili uložili u širenje, proizvodnju ili bilo što drugo ne mogu ga dobiti prema niskim kamatnim stopama, kao što, primjerice, dobivaju veće tvrtke, od kojih se neke zadužuju i za manje od dva posto. No, za mnoge poduzetnike kredit je i dalje skup. Iako se u

Europi novac tiska na sve strane (programi Europske središnje banke koji potiču likvidnost finansijskog sustava koji bi pak trebao kreditima potaknuti gospodarstvo), u Hrvatskoj je situacija drukčija.

Bankovne kamate ispod 3%

Novca ima, likvidnost je velika, barem kad je riječ o finansijskom sustavu. Hrvatska narodna banka (HNB) obratnim je repo aukcijama upumpavala novac u bankarski sustav kako bi banke imale još i više novca za plasman kredita.

Istodobno, premija rizika države pada i krajem 2017. kretala se oko 100 baznih bodova, što je odličan rezultat i pokazuje povjerenje svjetskih investitora u naše gospodarstvo. Prema podacima HNB-a za listopad 2017., prosječna kamatna stopa (u obzir smo uzimali podatke za nove kredite, i to one najčešće) na kunске kredite od dva do 7,5 milijuna kuna i one

Tko može do **kamatne stope od nula posto?**

Krajnji primatelji u djelatnostima prema NKD-u moći će ostvariti subvenciju kamatne stope, i to:

- C Preradivačka
- H Prijevoz i skladištenje (samo 50.1. Pomorski i obalni prijevoz putnika i 50.3. Prijevoz putnika unutarnjim vodenim putovima)
- I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane
- R Umjetnost, zabava i rekreacija. Izračun

subvencije kamatne stope ovisi o umanjenju redovne kamatne stope (A) od finansijske institucije koja izdaje kreditni plasman, izraženo u postotnim bodovima. Tako utvrđena stopa množi se faktorom HAMAG-BICRO-ova uvećanja (K), a koji u ovom programu iznosi 3. Subvencija (S) kamatne stope postiže se množenjem postotnih bodova umanjenja redovne kamatne stope i faktorom

uvećanja prema sljedećoj formuli: $S = A \times K$ Subvencija kamatne stope iz ESIF-a može se dobiti isključivo za kredite s minimalnim rokom dospjeća od pet godina. Osigurava se do polovine iznosa ukupne kamate za poduzetnika utvrđene u otplatnom planu. Njezina upotreba moguća je isključivo za prethodno navedene djelatnosti do iskorištavanja osiguranih sredstava iz programa.

NAJTRAŽENIJI SU
KREDITI, KAŽU
BANKARI, ONI
KOJI POMAŽU
ODRŽAVANJU ILI
POVEĆAVANJU
LIKVIDNOSTI
PODUZEĆA,
DAKLE
KRATKOROČNI
KREDITI ZA
OBRTNA SREDSTVA

→ iznad 7,5 milijuna kuna (uz fiksne kamatne stope tijekom prva tri mjeseca) bila je 2,71 posto odnosno 2,55 posto. Na početku 2017. godine prosječna kamatna stopa na kredite poduzetnicima od dva do 7,5 milijuna kuna (isti uvjeti fiksne stope od tri mjeseca) iznosila je 3,52 posto, dok je u vrijeme najveće recesije krajem 2011. i početkom 2012. ta kamatna stopa bila čak 6,92 posto.

Prosječna je kamatna stopa novoplasiranih kredita poduzetnicima iznad 7,5 milijuna kuna, prema podacima HNB-a za listopad 2017., podsjetimo, iznosila 2,55 posto. A na početku 2017. ta je stopa bila između 3,28 i 3,94 posto. Krajem 2011. godine, dakle u vrijeme žestoke recesije i krize, ta je kamatna stopa bila sada nezamislivih 7,74 posto.

Sve više kredita za investicije

Najtraženiji su, kažu bankari, krediti koji pomažu održavanju ili povećavanju likvidnosti poduzeća, dakle kratkoročni krediti za obrtna sredstva. Međutim, u posljednje vrijeme banke bilježe vidljivo jačanje potražnje i za kreditiranje kapitalnih investicija. Kažu kako kamatna stopa za poduzetnike i tvrtke nikada nije jednoznačna,

odnosno ona ovisi o mnogo faktora kao što su cjelokupni i povijesni odnos klijenta i banke, segmentu gospodarstva kojem klijent pripada, namjeni kredita, ročnosti te, naravno, i uklapa li se klijent u linije koje finansira Hrvatska banka za obnovu i razvitak (HBOR), Europska investicijska banka (EIB) i slično koje su same po sebi znatno niže od tržišnih kamatnih stopa. Objasnjavaju kako je cijena izvora financiranja, a koje određuje i rizičnost gospodarstva u kojem banke posluju, jedna od važnijih odrednica pri određivanju aktivne kamatne stope, ali ne i jedina.

Naime, kamatna marža definirana je, među ostalim, i regulatornim troškom, rizikom plasmana, operativnom efikasnošću promatranih finansijskih intermedijara te razinom njihove profitabilnosti. Bez obzira na smanjenje regulatornog troška posljednjih godina, dominantno kao rezultat mjera monetarne politike usmjerenih poticanju gospodarskog oporavka i očuvanju finansijske stabilnosti u kriznim godinama, on je i dalje veći od prosjeka zemalja Europske unije. Takoder, problem rizika plasmana u korporativnom segmentu uvelike utječe na dinamiku i cijenu kreditiranja. Stabilni klijenti već

Što ako poduzetnik ne može vraćati kredit?

Bez obzira na to koliko u tom trenutku poduzetnik bio siguran u smjer kojim njegova tvrtka ide, uvijek se mogu dogoditi nepredviđene situacije. Svaki poduzetnik zna barem jedan takav primjer kada je njegov 'kolega' krenuo u projekt, investiciju, kupnju stroja ili opreme, no poklopile su se razne situacije koje su često povezane s nemogućnošću naplate i koje su dovele do nemogućnosti vraćanja kredita. Nažalost,

takvi scenariji se događaju i zato je dobro odmah se pripremiti i za takav splet okolnosti. Ako poduzetnik ne može vraćati kredit za koji je HAMAG-BICRO izdao jamstvo, banka poduzetniku daje odgodu roka plaćanja (produljenje roka, moratorij ili mogućnost reprograma). Također postoji mogućnost da poduzetnik u drugoj banci digne kredit kojim zatvara kredit u prvoj banci te otplaćuje kredit u drugoj

banci. Isto tako, mogu se aktivirati instrumenti osiguranja. Ako poduzetnik ne može vraćati zajam koji je izdao HAMAG-BICRO, on daje odgodu roka plaćanja (produljenje roka, moratorij ili mogućnost reprograma) ili aktivira instrumente osiguranja. Ovisno o procjeni rizika i vrsti ulaganja, o tome ovise i instrumenti osiguranja HAMAG-BICRO-a.

dulje imaju povoljne uvjete zaduživanja. No ne smije se zaboraviti činjenica da velik broj domaćih poduzeća i dalje ima problema s razinom kapitaliziranosti te restrukturiranjem. Bankari očekuju da će se nastaviti višegodišnji trend smanjenja aktivnih kamatnih stopa na domaćem tržištu. To očekivanje dijeli i guverner HNB-a Boris Vujčić koji već neko vrijeme u javnosti govori kako od banaka očekuje ublažavanje kamatnog i kreditnog rizika pri dugoročnom kreditiranju potrošača. No moguće je zadužiti se i po kamatnoj stopi od nula posto. Nije riječ o fantazira-

nju ni o snovima, koliko god to tako možda i zvučalo. HAMAG-BICRO dogovorio je suradnju s 14 finansijskih institucija u Hrvatskoj s kojima će provoditi finansijske instrumente i omogućiti poduzetnicima toliko nisku kamatnu stopu. Za kamatnu stopu od nula posto važan je program 'ESIF pojedinačna jamstava'. Cilj je potaknuti aktivnosti finansijskih institucija, odnosno olakšati pristup finansiranju mikro, malih i srednjih subjekata maloga gospodarstva. To se planira povećanjem broja subjekata maloga gospodarstva koji primaju potporu, uključujući →

Izračun za jamstva sa subvencijom kamatne stope

Kamatna stopa za klijenta bez jamstva	6,00%
Umanjenje kamatne stope od strane fin. institucije uz jamstvo od 80%*	1,50%
Umanjena kamatna stopa za korisnika	4,50%
Subvencija HAMAG-BICRO-a**	4,50%
Kamatna stopa za korisnika***	0,00%

* Kamate se umanjuju za 150 b. p. Banka umanjuje kamatnu stopu u skladu s ponudom u iskazu interesa, a čiji iznos ovisi o visini traženog jamstva.

** Subvencija se računa tako da se umanjenje kamatne stope koje je odobrila banka množi s faktorom 3

*** Subvencija kamata osigurava se do polovine iznosa ukupnih kamata utvrđenih u otplatnom planu

CILJ JE POTAKNUTI
AKTIVNOSTI
FINANSIJSKIH
INSTITUCIJA,
ODNOSNO
OLAKŠATI PRISTUP
FINANCIRANJU
MIKRO, MALIH
I SREDNJIH
SUBJEKATA
MALOGA
GOSPODARSTVA

‘
FINANCIJSKA
INSTITUCIJA
UMANJUJE
KAMATNU STOPU
ZA PODUZETNIKA
PREMA POSTOTKU
TRAŽENOG
JAMSTVA U SKLADU
S DEFINIRANIM
UVJETIMA
SPORAZUMA S
HAMAG-BICRO-om

→ novoosnovane subjekte, većom dostupnošću kredita i drugih oblika financiranja, zatim smanjenjem kamatne stope, ponajprije umanjenjem premije za rizik, što je bankama iznimno važno, ali i smanjenjem traženih instrumenata osiguranja (kolateral), porastom zapošljavanja te povećanjem iznosa privatnih ulaganja.
Kako do kredita od nula posto kamata uz HAMAG-BICRO-ovo jamstvo?

Za kredite od pet godina

Izračun subvencije ovisi o tome koliko će finansijska institucija koja izdaje kreditni plasman umanjiti redovnu kamatu stopu, izraženo u postotnim bodovima. Komplikirano rečeno, to zvuči ovakvo: utvrđeno umanjenje finansijske institucije množi se faktorom HAMAG-BICRO-ova uvećanja, a koji u ovom programu iznosi tri. Subvencija kamatne stope iz ESIF-a može se dobiti isključivo za kredite s minimalnim rokom dospjeća od pet godina. Subvencija kamatne stope osigurava se do pola ukupnog iznosa kamata za poduzetnika utvrđenih u otplatnom planu.

Dakle, finansijska institucija umanjuje kamatnu stopu za poduzetnika prema postotku traženog jamstva u skladu s definiranim uvjetima sporazuma s HAMAG-BICRO-om. Umanjenje se odnosi na onu kamatnu stopu koju banka nudi konkretnom klijentu bez jamstva HAMAG-BICRO-a. Uz odluku o odobrenju kredita dostavlja se i okvirni izračun otplatnog plana na temelju kojega se određuje maksimalni iznos HAMAG-BICRO-ove subvencije kamata, a on iznosi najviše do pola ukupne kamate koju bi poduzetnik platio tijekom otplate kredita. Pri izračunu maksimalnog iznosa subvencije kamata uzimaju se u obzir isključivo redovne kamate.

Nakon što finansijska institucija (banka) utvrdi umanjenje kamatne stope za poduzetnika, HAMAG-BICRO subvencionira iznos kamata koji se definira u postotnim bodovima, a izračunava se tako da se uma-

njenje finansijske institucije uvećava za tri puta.

Subvencija će se isplaćivati izravno banci u ime korisnika kredita na temelju zaprimljenih faktura prema tempu otplate utvrđenom u ugovoru o kreditu. Nakon što HAMAG-BICRO završi isplaćivati subvenciju kamata, korisnik kredita nastavlja plaćati kamatnu stopu koju je utvrdila finansijska institucija nakon umanjenja koje je posljedica korištenja HAMAG-BICRO-ova jamstva.

Ako to još pojednostavimo, zvuči ovačko: pretpostavimo kako kamatna stopa koju banka nudi poduzetniku za određeni kreditni plasman bez jamstva HAMAG-BICRO-a iznosi šest posto (prosječne kamatne stope jesu oko tri posto kao što je navđeno u tekstu, međutim, ipak je riječ o prosjeku).

Banka će se obvezati, u skladu sa sporazujmom s HAMAG-BICRO-om, za 80 posto jamstva umanjiti kamatnu stopu za klijenta za 150 baznih bodova, odnosno kamate bi u tom slučaju bile 4,5 posto.

Konkretni primjer

Ako klijent ulaže u djelatnost za koju je predviđena HAMAG-BICRO-ova subvencija kamatne stope, može ostvariti dodatno umanjenje koje bi u ovom slučaju iznosilo 450 baznih bodova (150×3). U navedenom slučaju klijent će plaćati nula posto kamata dok HAMAG-BICRO ne isplati pola ukupno kumuliranih kamata u otplatnom planu. Na konkretnom primjeru to bi izgledalo ovako: za kredit od milijun kuna, uz kamatnu stopu od 4,5 posto, i rok otplate od deset godina, ukupan je iznos kamata 222.000 kuna, od kojih HAMAG-BICRO subvencioniра 111.000 kuna.

Prema podacima HAMAG-BICRO-a, do kraja prosinca 2017. godine odobrena su ukupno 63 ESIF pojedinačna jamstava uz subvenciju kamatne stope. Ukupni iznos odobrenih jamstava iznosio je 249 milijuna kuna, čime je potaknuto 316 milijuna kuna

Financijske institucije koje surađuju s HAMAG-BICRO-om

Banke

ADDIKO BANK d.d.
ERSTE&STEIERMÄRKISCHE BANK d.d.
HRVATSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVITAK
HRVATSKA POŠTANSKA BANKA d.d.
ISTARSKA KREDITNA BANKA UMAG d.d.
KREDITNA BANKA ZAGREB d.d.
OTP BANKA HRVATSKA d.d.
PARTNER BANKA d.d.
RAIFFEISENBANK AUSTRIA d.d.
SBERBANK d.d.
SLATINSKA BANKA d.d.
SOCIÉTÉ GÉNÉRALE – SPLITSKA BANKA d.d.
ZAGREBAČKA BANKA d.d.

Leasing-društva

UNICREDIT LEASING CROATIA d.o.o.

kredita krajnjim primateljima. Napomenimo još jednom, HAMAG-BICRO prije odborenja jamstva provjerava statusno financijsku dokumentaciju i provjerava ekonomsku opravdanost projekta koji je poduzetnik prijavio.

Poduzetnik koji traži kreditna sredstva, a nedostaje mu instrumenata osiguranja preko kreditora/leasing društva dostavlja Odluku o odobrenju kredita/leasinga, zahtjev za jamstvo i propisanu dokumentaciju. Nakon dostavljanja dokumentacije financijski analitičari HAMAG-BICRO-a počinju obradu zahtjeva za jamstvom. ■

PRAVILA IGRE

Što poduzetnik mora učiniti da bi dobio novac od **HAMAG-BICRO-a**

Rezultati rada HAMAG-BICRO-a

U posljednje tri godine (od početka 2015. do kraja 2017.), odobreno je 720 nacionalnih jamstava u iznosu od 795 milijuna kuna (od čega je 679 izdanih jamstava u iznosu od 763 milijuna kuna). Ako se promatraju svi finansijski instrumenti, odobreno ih je 1457 u ukupnom iznosu od 1,23 milijarde kuna. Od tog broja, izdano (isplaćeno) je 1329 predmeta u ukupnom iznosu od 1,1 milijardu kuna.

Piše TIN BAŠIĆ

DONOSIMO VODIČ ZA SNALAŽENJE U ŠUMI PODATAKA, DOKUMENATA I PRAVILA KAKO BI SE UŠLO U NEKI OD PROGRAMA HAMAG-BICRO-a.

AKTUALNA SU TRI NAČINA FINANCIRANJA: JAMSTVA, ZAJMOVI I BESPOVRATNE POTPORE IZ FONDOVA EU

Da bi se poduzetnici mogli snaći u šumi podataka, dokumentata i pravila, odlučili smo im pokušati olakšati i sumirati sve na jednome mjestu. Prvo, krenimo od definicije mikropoduzetnika i malog poduzetnika. HAMAG-BICRO drukčije definira te pojmove nego što smo nавiknuli, odnosno onako kako je definirano Zakonom o računovodstvu. Naime, HAMAG-BICRO definira ih kao mikro i mali subjekt maloga gospodarstva prema Zakonu o poticanju razvoja maloga gospodarstva. Prema tome, mikro poduzetnik je onaj koji u jednoj godini, u prosjeku, ima do 10 zaposlenika, a mali

je poduzetnik onaj koji ima do 50 zaposlenika. Nadalje, mikro poduzetnik je onaj koji u prethodnoj godini ostvari ili prihod do dva milijuna eura ili ima ukupnu aktivu odnosno dugotrajnu imovinu do dva milijuna eura. Mali poduzetnici su oni kojima se prethodno spomenuta brojka penje najviše do 10 milijuna eura. HAMAG-BICRO trenutačno ima nekoliko mogućnosti financiranja poduzetnika – putem jamstva, zajmova i bespovratnih potpora iz fondova EU. U slučaju jamstava i zajmova, riječ je o finansijskim proizvodima – Pojedinačna jamstva uz ili bez subvencije kamate, Ograničena portfeljna jamstva, Mikro zajmovi (koji se dijele na programe

Što su fondovi ESI

Ulaskom u punopravno članstvo Europske unije Republika Hrvatska postala je korisnica sredstava iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova (fondovi ESI). U finansijskom razdoblju 2014. – 2020. Republici Hrvatskoj je iz tih fondova na raspolaganju ukupno 10,676 milijardi eura. Nikad dosad naša zemlja nije imala toliko sredstava na raspolaganju za ulaganje u rast i razvoj. Od tog ukupnog iznosa 8,397 milijardi eura predviđeno je za ciljeve kohezijske politike, iznos od 2,026 milijardi eura predviđen je za poljoprivredu i ruralni razvoj te su 253 milijuna eura predviđena za razvoj ribarstva. Operativni programi Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. (prihvaćen 12. prosinca 2014. godine) i Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. (prihvaćen 17. prosinca 2014. godine), na temelju kojih se mogu iskoristiti dodijeljena sredstva, prihvaćeni su među prvom trećinom operativnih programa država članica Europske unije.

Uloga HAMAG-BICRO-a

Na temelju Uredbe o tijelima u sustavima upravljanja i kontrole korištenja Europskim socijalnim fondom, Europskim fondom za regionalni razvoj i Kohezijskim fondom, u vezi s ciljem 'Ulaganje za rast i radna mjesta' (Narodne novine br. 107/14 i 23/15), HAMAG-BICRO obavlja funkciju Posredničkog tijela razine 2 (PT2) u sklopu Operativnog programa 'Konkurentnost i kohezija' u finansijskom razdoblju 2014. – 2020., za specifične ciljeve 1b1, Prioritetne osi 1. Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija u ovlasti Ministarstva gospodarstva te za specifične ciljeve 3a1, 3a2, 3d1 i 3d2 Prioritetne osi 3. Poslovna konkurenčnost u ovlasti je Ministarstva poduzetništva i obrta. Na temelju odluke Upravljačkog tijela Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije HAMAG-BICRO obnaša ulogu finansijskog posrednika u provedbi finansijskih instrumenata.

PODUZETNICI KOJI
SE PRIJAVLJUJU ZA
PROGRAME KOJI
SU 'DE MINIMIS',
ODNOSNO
POTPORE MALE
VRIJEDNOSTI,
TIJEKOM TRI
FISKALNE GODINE
MOGU DOBITI
MAKSIMALNO
200.000 EURA

Što su potpore

HAMAG-BICRO u svojim programima ima i potpore i kredite. Novac koji 'dolazi' iz Europske unije novac je svih poreznih obveznika EU, pa prema tome grantovi (bespovratna sredstava) imaju za namjenu opće, a ne privatno dobro. Namjena im nikako nije ostvarivanje

profita, ali se iz tih sredstava mogu razvijati unutarnji kapaciteti poduzeća (obrazovanje zaposlenika, modernizacija poslovanja...) s ciljem njihove veće konkurentnosti na tržištu. Grantovi su nekumulativni (za jedan projekt moguće je dobiti sredstva samo iz

jedne sheme bespovratnih sredstava), neretroaktivni (prihvatljeni su isključivo troškovi nastali nakon potpisivanja ugovora) te transparentni s jednakim tretmanom (ocjenjivanje projekata na temelju postavljenih kriterija jednakih za sve prijavitelje na poziv).

→ mikro investicijskih zajmova i mikro zajmova za obrtna sredstva) te Mali zajmovi, kojima je osigurano gotovo 1,2 milijarde kuna. Sredstva su osigurana u Operativnom programu 'Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020.' U 2017. odobrene su 632 mikro i mala zajma ukupnog iznosa 175,4 milijuna kuna i omogućeno je otvaranje 1378 radnih mjesta. Poduzetnicima su na raspolaganju i bespovratna sredstva za koje se povremeno objavljaju natječaji. Poduzetnici koji se prijavljuju za programe koji su 'de minimis', odnosno potpore male vrijednosti, tijekom tri fiskalne godine mogu dobiti maksimalno 200.000 eura.

Što se ne smije financirati

Programima HAMAG-BICRO-a može se financirati gotovo sve.

No, postoje ograničenja. Tako poduzetnik s novcem koji je dobio, na bilo koji način, ne smije financirati PDV i refinancirati postojeće obveze te obveze nastalih prije zaprimanja zahtjeva za zajam u HAMAG-BICRO-u. Dobiveni novac ne smije upotrijebiti u osobne svrhe,

za gradnju ili kupnju stambenih i poslovnih prostora radi prodaje ili iznajmljivanja osim u svrhu obavljanja turističke djelatnosti. Dobivenim novcem ne smije se kupovati nekretnina i pokretnina od povezanih osoba (što je definirano pravilima i uredbama Europske komisije). Pravila određuju da se ne smije financirati ni djelatnost izdavanja novina, emitiranje radijskog i televizijskog programa, novinska agencija kao ni agencija za marketing i PR. Također, svi koji rade u sektoru poljoprivrede i ribarstva ne mogu se prijaviti na ove programe. Za njih postoje programi Ministarstva poljoprivrede, ali i poseban program HAMAG-BICRO-a koji će tek krenuti. Korisnici mikro i malih zajmova ne smiju kupovati vlasničke udjele u drugim tvrtkama, benzinske postaje, prodajne i servisne autosalone, taksi-službe i rent-a-car.

Korisnici programa mikro zajma za obrtna sredstava novac ne smiju upotrijebiti za podmirenje dugova prema državi, podmirenje obveza prema finansijskim institucijama, pribavljanje vrijedno-

snih papira, davanje zajmova kupcima ili drugim pravnim i fizičkim osobama. Mnogo se toga ne smije, ali važno je pravila igre pokušati staviti na jedno mjesto kako bi poduzetnici mogli znati čime raspolažu i koji im je manevarski prostor. Da bi poduzetnik uopće mogao 'pristupiti' HAMAG-BICRO-u s projektom, odnosno zahtjevom za financiranje, mora se pripremiti, i to dokumentacijski. Ponajprije, potrebna su četiri originalna dokumenta. To su standardizirani obrazac zahtjeva za zajam, izjava o ko-rištenim potporama male vrijednosti i državnim potporama, skupna izjava te tablica kreditne zaduženosti. Napominjemo kako je u ovom segmentu došlo do promjene u odnosu na godinu prije. Osim četiri originala poduzetnik mora u HAMAG-BICRO donijeti i nekoliko kopija. To je svakako poslovni plan. Potrebni su i ponude/predračuni/troškovi-nici/ugovori o kupoprodaji i sl. u skladu sa strukturom ulaganja navedenom u zahtjevu za zajam i poslovnom planu, dokumentacija o legalitetu građenja, pisma namjere, (pred)ugovori o poslovnoj suradnji, (pred)ugovori o otkupu proizvoda i slično. Naravno, nijedan od spomenutih dokumenata 'ne vrijedi' bez takozvane statusne dokumentacije, što ovisi o pravnom obliku poduzetnika. Dakle, to je izvadak iz sudskog, obrtnog ili drugog odgovarajućeg registra, osnivački dokument društva ako tvrtka ima dva ili

više osnivača te obavijest o razvrstavanju poslovnog subjekta prema NKD-u. Nakon statusne dokumentacije slijedi fi-nancijska, što isto ovisi o pravnom obliku. A to su podaci o solventnosti (BON 2/SOL 2) ne stariji od 30 dana od podnošenja zahtjeva, potvrda porezne uprave o nepostojanju duga prema državi ne starija od 30 dana od dana zaprimanja zahtjeva u HAMAG-BICRO, prijava po-reza na dobit s potvrdom zaprimanja od Porezne uprave za protekle dvije poslovne godine te godišnji finansijski iz-vještaji za prošle dvije poslovne godine sastavljeni prema Zakonu o računovod-stvu (u elektroničkom obliku u standar-diziranom Fininu formatu). Poduzetnik mora dostaviti i prijavu/rješenje poreza na dohodak za protekle dvije godine poslovanja s prilozima: Knjiga primitaka i izdataka – obrazac KPI, Popis dugotraj-je imovine – obrazac DI, Evidencija o tražbinama i obvezama – obrazac TO ne stariji od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva. Potrebno je priložiti i kreditno izvješće Hrvatskog registra obveza po kreditima (HROK) ne starije od 60 dana od dana podnošenja zahtjeva za zajam. Na kraju treba priložiti i životopis osoba u upravljačkoj strukturi tvrtke te presli-ke njihove osobne iskaznice. Nabrojena dokumentacija potrebna je za većinu programa HAMAG-BICRO-a, ponajprije za mikro i male zajmove te mikro za-jmove za obrtna sredstva.

**KLJUČNI
DOKUMENT ZA
PRIJAVU NA NEKI
OD PROGRAMA
HAMAG-BICRO-A
JE POSLOVNI
PLAN, A POTREBNO
JE PRILOŽITI
I STATUSNU
DOKUMENTACIJU,
DOKUMENTACIJU
O ULAGANJU TE
FINANSIJSKU
DOKUMENTACIJU**

Što su finansijski instrumenti

Uz bespovratna sredstva, poduzetnicima se nude i finansijski instrumenti. To su oblici finansijske potpore kojima Europska unija želi ukloniti nedostatke u izvorima financiranja za krajnje korisnike. Finansijski

instrumenti pokrivaju širok spektar intervencija, uključujući ulaganja u imovinu, različite oblike garancija, razne varijante preuzimanja i podjele rizika ulaganja s drugim finansijskim institucijama kako bi se potaknule velike

investicije i tako dalje. Smisao je finansijskih instrumenata poticanje gospodarstva olakšavanjem pristupa financiranju za poduzeća te privlačenjem drugih javnih i privatnih investitora putem primjera dobre prakse.

DA BI SE PRIJAVIO
NA NATJEČAJ,
PODUZETNIK MORA
BITI REGISTRIRAN
NAJMANJE MJESEC
DANA PRIJE
OBJAVE JAVNOGA
POZIVA S OBZIROM
NA TO DA JE
JEDAN OD UVJETA
ZA PODNOŠENJE
PRIJAVE U
PROSJEKU BAREM
JEDAN ZAPOSLENI
U MJESECU KOJI
PRETHODI PRIJAVI

Pravila za fizičke osobe

Ako se na neke programe prijavljuje fizička osoba, koja nakon eventualnog dobivanja zajma mora osnovati tvrtku (a riječ je o programima mikro i malih zajmova), mora prikupiti malo manje dokumenata nego tvrtke. Dakle, osim zahtjeva za zajam, poslovnog plana, životopisa, prelike osobne iskaznice, mora priložiti i ponude/predračune/troškovnike/ugovore o kupoprodaji i sl. prema strukturi ulaganja navedenoj u zahtjevu za zajam i poslovnom planu, dokumentaciju o legalitetu građenja, pisma namjere, (pred) ugovore o poslovnoj suradnji, (pred) ugovore o otkupu proizvoda i sl. Naravno, mora priložiti i kreditno izvješće HROK-a ne starije od 60 dana od dana podnošenja zahtjeva za zajam. Ako osoba dobije odobrenje za zajam, mora osnovati tvrtku te dostaviti statusnu dokumentaciju kao i dokaz o otvorenom žiro računu poslovnog subjekta.

Tek nakon toga sklapa se ugovor o zajmu. Osim zajmova, HAMAG-BICRO objavljuje i javne pozive kojima poduzetnici mogu dobiti bespovratne potpore bilo države bilo iz fondova EU. Postoje dvije vrste

potpora – državne potpore i potpore male vrijednosti. Razlika između dviju potpora koje dodjeljuju država, županija, grad ili općina u tome je da prva ima mogućnost narušavanja tržišnog natjecanja, a druga nema. Prva određuje izuzeća po kojima je moguće dodijeliti potporu MSP-ima, dok se za drugu smatra da zbog ograničenog iznosa od 200.000 eura u tri fiskalne godine ne narušava tržišno natjecanje.

Kako do bespovratnih kuna

Da bi poduzetnik dobio bespovratna sredstva, mora postojati natječaj. Neka od javnih tijela koje raspisuju natječaje su ministarstva poduzetništva (spojeno s Ministarstvom gospodarstva), turizma, kulture, regionalnog razvoja, poljoprivrede, branitelja te institucije poput Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, Hrvatskog instituta za tehnologiju i Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju.

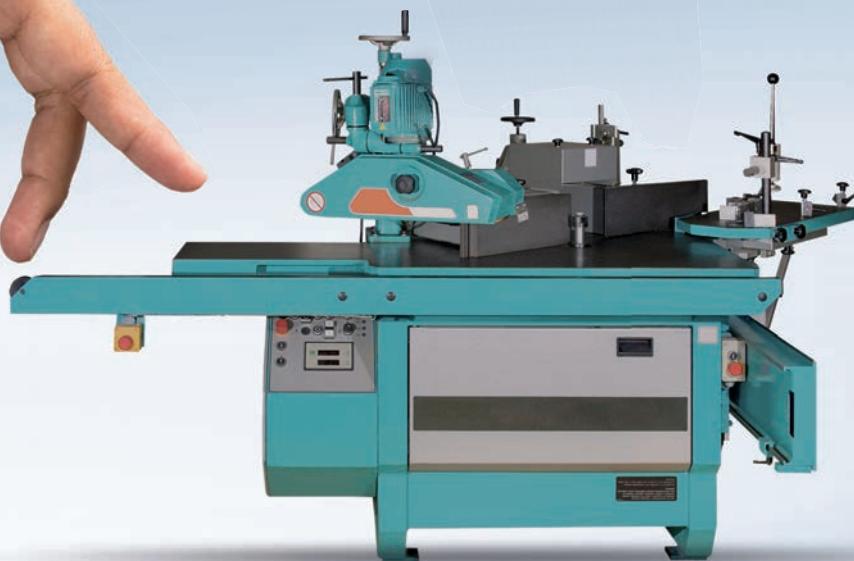
Poduzetnik se može prijaviti na natječaj odnosno javni poziv koji odgovara njegovoj gospodarskoj aktivnosti ako zadovoljava propisane uvjete. ■

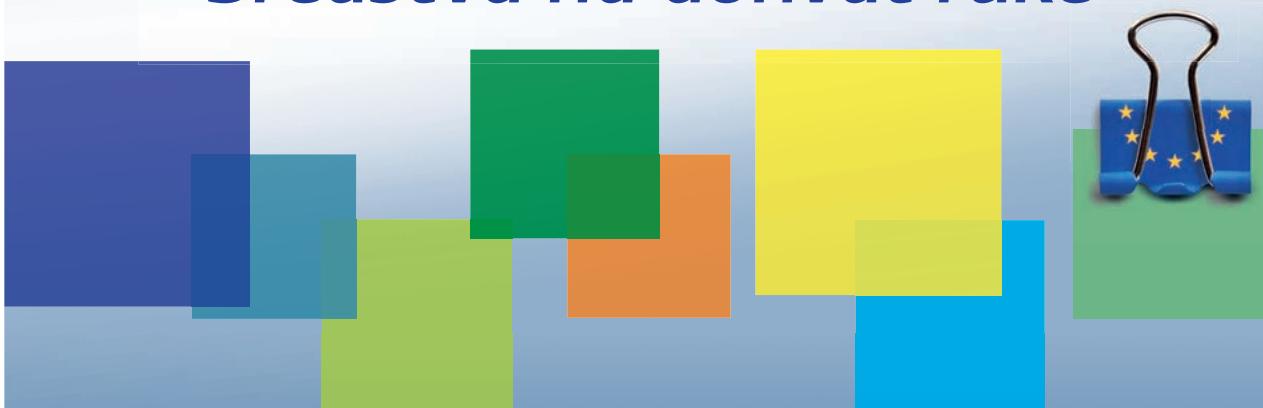

OPERATIVNI
PROGRAM
**Konkurentnost
i kohezija**

2014. – 2020.

Sredstva na dohvata ruke

Europska unija
Zajedno do fonda EU

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo gospodarstva,
poduzetništva i obrta

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo regionalnoga razvoja
i fondova Evropske unije

EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDOVI

Operativni program
**KONKURENTNOST
I KOHEZIJA**

Izrada promidžbenog materijala sufinancirana je sredstvima tehničke pomoći
Operativnog programa „Konkurenost i kohezija“ iz Europskog fonda za regionalni razvoj.

ESIF POJEDINAČNA JAMSTVA

S HAMAG-BICRO-om lakše do zajma

Piše TIN BAŠIĆ

HAMAG-BICRO OMOGUĆUJE SE SUBJEKTIMA MALOGA GOSPODARSTVA
JAMSTVO ZA POKRIĆE DIJELA GLAVNICE KREDITA ILI LEASINGA

PROGAM KOJI SE
U VEĆEM DIJELU
FINANCIRA IZ
SREDSTAVA
EUROPSKOG FONDA
ZA REGIONALNI
RAZVOJ OLAKŠAVA
PRISTUP
FINANCIRANJU
MIKRO, MALIH
I SREDNJIH
SUBJEKATA
MALOGA
GOSPODARSTVA

Kako bi se potaknule aktivnosti finansijskih institucija, odnosno kako bi se olakšao pristup financiranju mikro, malih i srednjih subjekata maloga gospodarstva povećanjem broja onih koji primaju potporu, uključujući novoosnovane subjekte, uz veću dostupnost kredita i ostalih oblika financiranja, smanjenje kamatne stope, ponajprije umanjenjem premije za rizik, smanjenje traženih instrumenata osiguranja (kolateral), porast zapošljavanja te povećanje iznosa privatnih ulaganja, HAMAG-BICRO poduzetnicima nudi i program ESIF Pojedinačna jamstva.

U većem dijelu taj je program financiran iz sredstava Europskog fonda za regionalni razvoj u skladu s Operativnim programom 'Konkurentnost i kohezija (OPKK) 2014. – 2020'. Na temelju toga programa HAMAG-BICRO subjektima maloga gospodarstva u suradnji s finansijskim institucijama omogućuje jamstvo za pokriće dijela glavnice kredita ili leasinga.

A kako uistinu izgleda dobivanje jamstva? Poduzetnik dolazi u banku i podnosi zahtjev za odobrenje kredita uz korištenje

jamstva HAMAG-BICRO-a. Banka nakon toga HAMAG-BICRO-u dostavlja odluku o odobrenju kredita, zahtjev za jamstvo i dokumentaciju propisanu određenim jamstvenim programom. U trenutku kada stručne službe zaprime sve dokumente, počinje obrađivanje tih zahtjeva. HAMAG-BICRO donosi odluku o jamstvu i o tome obavještava banku.

Ako se doneše pozitivna odluka, poduzetniku se dostavlja račun za naknadu za jamstvo koja se utvrđuje postotkom određenim u odnosu na iznos jamstva, a maksimalno jedan posto. Poduzetnik nakon toga sklapa ugovor o kreditu s bankom, provodi instrumente osiguranja povrata kredita i plaća naknadu HAMAG-BICRO-u.

Banka dostavlja ugovor o kreditu, a HAMAG-BICRO sklapa ugovor o jamstvu s poduzetnikom. Poduzetnik dostavlja ugovorene instrumente osiguranja povrata sredstava po mogućem plaćanju na temelju danog jamstva, a HAMAG-BICRO šalje jamstvo banci.

Banka nakon dobivanja jamstva plasira kreditna sredstva poduzetniku koji može početi s radom. ■

MJERA A

ESIF pojedinačna jamstva za investicijske kredite

- minimalni iznos jamstva: 150.000 eura
- maksimalni iznos jamstva:
2 milijuna eura
- maksimalna stopa jamstva: 80%
- minimalno trajanje jamstva:
1 godina
- maksimalno trajanje jamstva: 10 godina
(osim u pojedinim slučajevima ovisno o predmetu ulaganja i investiciji)

MJERA B

ESIF pojedinačna jamstva za kredite za obrtna sredstva

- minimalni iznos jamstva: 150.000 eura
- maksimalni iznos jamstva:
1 milijun eura
- maksimalna stopa jamstva: 65%
- minimalno trajanje jamstva:
1 godina
- maksimalno trajanje jamstva:
5 godina

ESIF MIKRO ZAJAM ZA OBRTNA SREDSTVA

Obrtna sredstva uz kamatnu stopu od 1,5 posto

Kamatne stope prema županijama

1,5%

Bjelovarsko-bilogorska
Brodsko-posavska
Ličko-senjska
Sisačko-moslavačka
Virovitičko-podravska
Vukovarsko-srijemska

2,5%

Karlovačka
Koprivničko-križevačka
Krapinsko-zagorska
Osječko-baranjska
Požeško-slavonska
Šibensko-kninska

3,5%

Međimurska
Splitsko-dalmatinska
Varaždinska
Zadarska
Dubrovačko-
neretvanska
Grad Zagreb
Istarska
Primorsko-goranska
Zagrebačka

Mikro i mali gospodarski subjekti, obrtnici, fizičke osobe koje obavljaju djelatnosti slobodnih zanimanja te ustanove i drugi slični gospodarski subjekti koji obavljaju djelatnosti radi stjecanja dobiti mogu dobiti kredit od 1.000 do 25.000 eura za obrtna sredstva. Program se financira iz sredstava Europskog fonda za regionalni razvoj u sklopu Operativnog programa ‘Konkurentnost i kohezija (OPKK) 2014. – 2020.’. Cilj je programa kreditiranje mikro i malih subjekata uz povoljnije uvjete. Uz smanjenje kamatne stope i smanjenje razine potrebnih sredstava osiguranja, cilj je povećati dostupnost zajmova toj skupini poduzetnika.

Namjena je programa kreditiranje trajnih obrtnih sredstava, i to za pripremu proizvodnje, kupnju sirovina i materijala, ostale proizvodne troškove, troškove zaposlenih, novo zapošljavanje, zakup poslovnog prostora, režijske troškove te opće troškove. Kamatna stopa te vrste zajma kreće se od 1,5 do 3,5 posto.

Koliko je to povoljan zajam, govori i usporedba s tržišnom kamatnom stopom na eurske kredite koje banke u Hrvatskoj plasiraju poduzetnicima. Naime, prema podacima Hrvatske narodne banke

(HNB) za listopad 2017. godine, prosječna kamatna stopa na devizni kredit do iznosa od dva milijuna kuna bila je 4,24 posto. Zanimljivo je kako je početkom godine kamatna stopa na te iste kredite iznosila 5,0 posto.

Kod HAMAG-ovih ‘obrtnih’ zajmova, slično kao i kod Programa ESIF mikro investicijski zajmovi, poduzetnici koji ulažu, primjerice u Zagrebu plaćaju kamatnu stopu od 3,5 posto, a oni u Virovitici 1,5 posto. No za razliku od Programa ESIF mikro investicijski zajmovi, program Mikro zajam za obrtna sredstva ima nešto drugačiju pravila u vremenu korištenja.

Naime, rok korištenja mikro zajma za obrtna sredstva je tri mjeseca od potpisivanja ugovora o zajmu. Minimalni iznos kredita je, dakle, 1.000 eura, a maksimalni 25.000 eura. Poduzetnik može dobiti i poček koji traje najviše šest mjeseci pod uvjetom da je otplata minimalno dvije godine.

Rok otplate je od jedne do najviše tri godine, a u tu maksimalnu ročnost ulazi i poček.

Istekom roka korištenja zajam ulazi u otplatu, a poduzetnik zajam plaća kvartalno. Instrument osiguranja zajma je zadužница, a može se dogoditi da HAMAG traži i dodatne instrumente osiguranja, ovisno o procjeni rizika. ■

ESIF MIKRO INVESTICIJSKI ZAJMOVI

Zajam do 25.000 eura uz kamatnu stopu već od 0,5 posto

Hratska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO) poduzetnicima nudi i program 'Mikro investicijski zajmovi'. Mikro poduzetnici i mali poduzetnici te fizičke osobe koje u trenutku podnošenja zahtjeva za kredit nemaju registriranu tvrtku, ali u nekom će trenutku to morati napraviti jer se ugovor o zajmu isključivo potpisuje s pravnom osobom, u HAMAG-BICRO-u mogu dobiti investicijski mikro zajam.

Riječ je o programu koji se financira iz sredstava Europskog fonda za regionalni razvoj u sklopu Operativnog programa 'Konkurentnost i kohezija (OPKK) 2014. – 2020.'. Poduzetnici u tom programu HAMAG-BICRO-a mogu dobiti kredit od 1.000 do 25.000 eura prema kamatnoj stopi od 0,5 do 1,5 posto. Visina kamatne stope ovisi o tome gdje poduzetnik ulaže, odnosno poduzetnik koji ulaže u Zagrebu, Zadru ili Dubrovniku plaćat će stopu od 1,5 posto, a njegov kolega za ulaganje u Bjelovaru, Gospiću, Vukovaru ili Virovitici stopu od 0,5 posto.

Novac koji poduzetnik dobije mora iskoristiti najviše šest mjeseci od trenutka potpisivanja ugovora. Može dobiti i poček

od najviše 12 mjeseci, ali jedino ako je rok otplate kredita dulji od dvije godine. Inače, rok je otplate te vrste kredita od jedne godine do najviše pet, s time da i poček (ako ga poduzetnik upotrebljava) ulazi u to maksimalno razdoblje.

Novac koji dobije mikro i mali subjekt maloga gospodarstva može rabiti kao ulaganja u osnivanje tvrtke, ulaganje u zemljište i građevinske objekte, ulaganje u opremu i uređaje, ali i za razvoj proizvoda ili usluga, patente, licencije, koncesije, autorska prava, franšize. To su takozvana osnovna sredstva. Tim programom mogu se financirati i obrtna sredstva, ali najviše do 30 posto iznosa zajma.

Cilj je programa HAMAG-BICRO-a i finansiranje modernizacije i proširenja postojećeg poslovanja, financiranja tekućih obveza koje nastaju u redovitim poslovnim aktivnostima, zadržavanja postojećih i povećanja broja novih radnih mjestra. Ovaj program HAMAG-BICRO-a finančira i obrtna sredstva do maksimalno 30 posto iznosa kredita za neometano obavljanje proizvodnje, postizanje, održavanje i poboljšanje likvidnosti poduzetnika, povećanje konkurenčnosti, podmirenje obveza prema dobavljačima, pripreme izvoza te poboljšanje kvalitete usluge u turističkoj sezoni. ■

Kamatne stope prema županijama

0,5%

Bjelovarsko-bilogorska
Brodsko-posavska
Ličko-senjska
Sisačko-moslavačka
Virovitičko-podravska
Vukovarsko-srijemska

1,0%

Karlovačka
Koprivničko-križevačka
Krapinsko-zagorska
Osječko-baranjska
Požeško-slavonska
Šibensko-kninska

1,5%

Međimurska
Splitsko-dalmatinska
Varaždinska
Zadarska
Dubrovačko-neretvanska
Grad Zagreb
Istarska
Primorsko-goranska
Zagrebačka

ESIF MALI ZAJMOVI

Zajam do 50.000 eura uz kamate do samo 1,5 posto!

Kamatne stope prema županijama

0,5%

Bjelovarsko-bilogorska
Brodsko-posavska
Ličko-senjska
Sisačko-moslavačka
Virovitičko-podravska
Vukovarsko-srijemska

1,0%

Karlovačka
Koprivničko-križevačka
Krapinsko-zagorska
Osječko-baranjska
Požeško-slavonska
Šibensko-kninska

1,5%

Međimurska
Splitsko-dalmatinska
Varaždinska
Zadarska
Dubrovačko-
neretvanska
Grad Zagreb
Istarska
Primorsko-goranska
Zagrebačka

Mikro, mali i srednji subjekti u sklopu Programa ESIF mali zajmovi mogu dobiti i do 50.000 eura kredita. Financira se sredstvima Europskog fonda za regionalni razvoj u sklopu Operativnog programa ‘Konkurentnost i kohezija (OPKK) 2014. – 2020.’.

Na temelju tog programa HAMAG-BICRO subjektima maloga gospodarstva izravno odobrava male zajmove. Cilj je programa kreditiranje mikro i malih subjekata maloga gospodarstva uz povoljnije uvjete financiranja, što znači smanjenu kamatu stopu i smanjenju razinu potrebnih sredstava osiguranja.

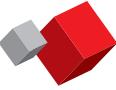
HAMAG-BICRO odobrava tu vrstu zajmova za financiranje investicija u dugotrajnu imovinu te trajna obrtna sredstva (a najviše do 30 posto iznosa zajma). Investicijski krediti odnose se na financiranje materijalne imovine, odnosno osnivačka ulaganja, zemljišta, građevinske objekte te opremu i uređaje.

Osim materijalne imovine, poduzetnik može dobiti ESIF-ov mali zajam i za nematerijalnu imovinu. U tu kategoriju ulaze razvoj proizvoda ili usluga, patenti, licencije, koncesije, autorska prava te franšize. Najniži je iznos zajma 25.001 euro do najviše 50.000 eura. Ako je po-

trebno, poduzetnik može tražiti i poček od 12 mjeseci, ali u tom slučaju otplata kredita mora biti najmanje dvije godine. Krediti se, inače, odobravaju na rok od najmanje jedne godine do najviše deset godina, u što ulazi i poček. Poduzetnik zajam plaća kvartalno, a od trenutka potpisivanja ugovora s HAMAG-BICRO-om ima rok od šest mjeseci za upotrebu novca koji je dobio. U takvim je programima dobro što poduzetnici odmah znaju kamatu stopu, no kada dođu u banku, mnogo činitelja uvjetuje odobrenje kredita.

Kamatna stopa iznosi od 0,5 do 1,5 posto i ovisi isključivo o mjestu ulaganja. Dakle, tko ulaže u Puli ili Dubrovniku, plaća kamatu stopu od 1,5 posto, a tko ulaže u Sisku, stopu od 0,5 posto.

Prijave se podnose poštom, elektroničkom poštom, osobno na adresu objavljene na službenim mrežnim stranicama HAMAG-BICRO-a te se moguće prijaviti i on-line. Ako poduzetnik ne može vraćati zajam HAMAG-BICRO-a, može dobiti odgodu roka plaćanja. To može biti produljenje roka, moratorij ili mogućnost reprograma. U slučaju krajnje nemogućnosti vraćanja kredita, HAMAG-BICRO aktivira instrumente osiguranja, a oni ovise o procjeni rizika i vrsti ulaganja. ■

ESIF PORTFELJNA JAMSTVA

Jamstvo početnicima za 80 posto glavnice do 150.000 eura

HAMAG-BICRO IZDAJE JAMSTVA ZA KREDITE ZA FINANCIRANJE TEKUĆE LIKVIDNOSTI I TRAJNIH OBRTNIH SREDSTAVA. TI SE KREDITI NE MOGU UPOTRIJEBITI ZA REFINANCIRANJE

Novost u 'financijskoj ponudi' HAMAG-BICRO-a je i finansijski instrument koji se zove porfeljno jamstvo. Dakle, HAMAG-BICRO izdaje portfeljna jamstva bankama i leasing društvima za pokriće dijela glavnice kredita subjektima maloga gospodarstva koji udovoljavaju uvjetima Jamstvenog programa. Da pojednostavimo. Poduzetnik podnese zahtjev za kredit te ako mu nedostaje instrumenata osiguranja, banka će taj kredit uključiti u portfelj koji je zaštićen jamstvom HAMAG-BICRO-a. Finansijska institucija samostalno donosi odluku o uključenju novih transakcija u portfelj, a sve u skladu s unaprijed definiranim kriterijima za odabir krajnjih primatelja. Poduzetnik koji želi jamstvo HAMAG-BICRO-a mora biti registriran u Hrvatskoj i njegova tvrtka mora biti u privatnom vlasništvu s više od 50 posto udjela. Poduzetnik ne smije imati nepodmirenih dugova prema državi, mora imati zatvorenu finansijsku konstrukciju te ekonomski opravdano ulaganje. Najviši

iznos pojedinačnog jamstva je 150.000 eura. Najviši postotak pojedinačnog jamstva iznosi 80 posto glavnice kredita, a najmanji 10 posto glavnice kredita. Najviši postotak pokrivenosti ukupnog portfelja jamstvom HAMAG-BICRO-a prema pojedinačnom kreditoru iznosi do 25 posto ukupno jamčenog iznosa. Gubici koji će nastajati u pojedinim transakcijama uključenima u portfelj ukupno ne smiju prelaziti stopu ograničenja jamstva na razini portfelja koja će biti definirana ugovorom o portfeljnom jamstvu između finansijske institucije i HAMAG-BICRO-a. Krediti u sklopu portfeljnog jamstva nisu namijenjeni za sve djelatnosti i aktivnosti. Krediti se mogu koristiti za investicije, ali i za obrtna sredstva. Ako se kredit koristi za obrtna sredstva, ona moraju biti namijenjena za nove poslovne aktivnosti kako bi se osigurala likvidnost poslovanja. Obrtna se sredstva ne mogu upotrijebiti za refinanciranje postojećih kredita, odnosno zatvaranje postojećih obveza prema bankama ili drugim kreditnim

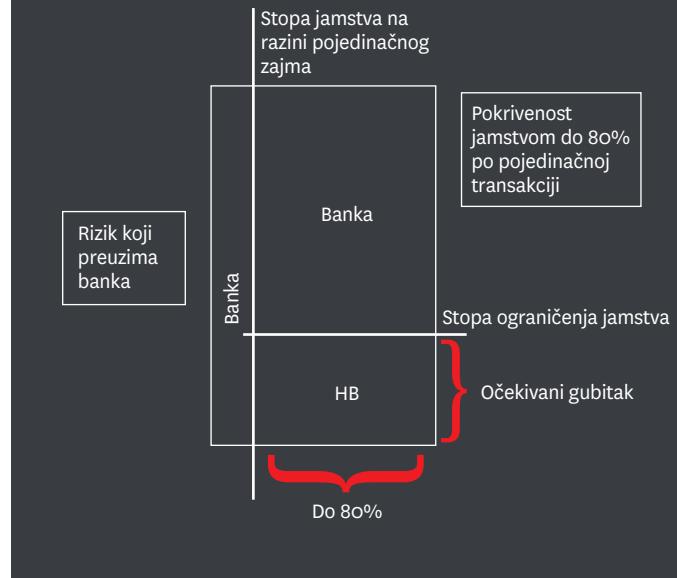
PODUZETNIK KOJI
ŽELI JAMSTVO
MORA BITI
REGISTRIRAN
U HRVATSKOJ
I VIŠE OD 50
POSTO UDJELA
TVRTKE MORA
BITI PRIVATNO.
NE SMIJE IMATI
NEPODMIRENIH
DUGOVA PREMA
DRŽAVI, MORA
IMATI ZATVORENU
FINANSIJSKU
KONSTRUKCIJU
TE EKONOMSKI
OPRAVDANO
ULAGANJE

ili finansijskim institucijama, a banka je dužna isplatiti sredstva kredita namjenski. Poduzetnici koji se koriste kreditom uključenim u portfelj za koji jamči HAMAG-BICRO ujedno su i korisnici potpore male vrijednosti. Određene skupine poduzetnika neće moći ostvariti korist od ovog instrumenta, ponajprije poduzeća i tvrtke koje posluju u sektorima ribarstva i akvakulture, koje djeluju u primarnoj proizvodnji poljoprivrednih proizvoda. To su tvrtke koje djeluju u sektoru prerade i stavljanja na tržište poljoprivrednih proizvoda, usmjerene su na izvoz u treće zemlje ili države članice, odnosno dobine su potporu izravno povezana s izvezenim količinama, s uspostavom i funkcioniranjem distribucijske mreže ili s drugim tekućim troškovima povezanima s izvoznom djelatnošću. Isto tako, poduzetnici koji se bave djelatnostima koje se uvjetuju uporabom domaćih proizvoda umjesto uvezenih nisu prihvativi u sklpu ovog instrumenta. Također, korisnici jamstva ne mogu biti subjekti maloga gospodarstva u stečajnom postupku. U sklopu tog programa, HAMAG-BICRO se obvezuje da će u slučaju neispunjena obveza krajnjih primatelja finansijskim institucijama koje su im dale zajmove osigurati sredstva iz programa u sklopu ESIF-a za namirenje nenaplativih potraživanja. Instrument ograničenog jamstva provodiće se kako bi se obuhvatilo portfelj novih zajmova koji stvara jedna finansijska institucija ili više njih. Pri davanju zajmova prihvativim malim i srednjim poduzetnicima finansijske institucije koje razvijaju portfelje novih zajmova računaju na djelomično jamstvo za pokriće gubitaka do ograničenog iznosa. Finansijska korist jamstva mora se prenijeti na krajne primatelje, kao što je, na primjer, smanjenje kamatne stope zajmova i/ili smanjenje kolateralata. No, to se uvjek radi uz prijenos pune finansijske koristi javnih programskih doprinosa na krajne primatelje. ■

Zajmovi uključeni u portfelj u svakom trenutku moraju ispunjavati sljedeće kriterije prihvatljivosti:

- moraju biti novi, isključujući refinanciranje postojećih zajmova
- zajamčeni iznos temeljnog zajma uključenog u portfelj (I.) smije iznositi najviše 150.000 eura i (II.) pruža se u uvjetima u kojima bruto ekvivalent potpore u pogledu svakoga krajnjeg primatelja ne premašuje 200.000 eura (ili 100.000 eura u cestovnom prijevozu tereta) tijekom razdoblja od tri fiskalne godine. Prihvativi MSP-ovi mogli bi u teoriji više puta zatražiti zajmove koji se dodjeljuju u kontekstu toga finansijskog instrumenta pod uvjetom da se u potpunosti poštije prethodno navedeno ograničenje u pogledu bruto ekvivalenta potpore
- njima se osigurava financiranje jedne ili više dopuštenih svrha u eurima
- ne smiju biti u obliku mezaninskih zajmova, podređenog duga ili kvazi-vlasničkoga kapitala
- ne smiju biti u obliku obnovljivih kreditnih linija
- moraju imati raspored otplate, uključujući redovite jednake otplate i/ili jednokratne otplate
- njima se ne financira isključivo finansijska aktivnost ili projekti u području nekretnina koji se provode kao aktivnost finansijskog ulaganja te se ne financira pružanje potrošačkog financiranja (to se odnosi na kupnju nekretnina/pokretnina u svrhu iznajmljivanja i preprodaje)
- moraju imati najkratče dospijeće od 12 mjeseci i najduže od 120 mjeseci.

INTERVJU

Vjeran Vrbanec,

predsjednik Uprave HAMAG-BICRO-a:

U tri godine odobrili smo 1,23 milijarde kuna vrijednih finansijskih instrumenta

Razgovarao TIN BAŠIĆ

ESIF ZAJMOVI POKAZALI SU SE KAO VRLO DOBAR INSTRUMENT I PRIVUKLI SU VELIK BROJ PODUZETNIKA. ODOBRENO JE 674 ESIF MIKRO I MALIH ZAJMOVA U IZNOSU OD 187 MILIJUNA KUNA.

Poduzetnička aktivnost u Hrvatskoj sve je veća i mnogi traže način kako financirati svoje ideje. Mnogi od poduzetnika nemaju mogućnost otići u banku pa traže alternativni način. Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO) pokreće pilot-projekt 'Razvoj mreže poduzetničkih potpornih institucija' (PPI) i komu je namijenjen taj projekt?

- **Što je 'Razvoj mreže poduzetničkih potpornih institucija' (PPI) i komu je namijenjen taj projekt?**
 - Taj je projekt vrijedan više od sedam milijuna kuna i pokrenut je u sklopu Specifičnog cilja 3a2 Omogućavanje povoljnog okruženja za osnivanje i razvoj poduzeća, unutar Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. (OPKK), financiranog sredstvima iz Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR). Nastavno na početak projekta koji provodi HAMAG-BICRO, 13. srpnja 2017. raspisan je Javni poziv za sve poduzetničke potporne institucije u Hrvatskoj koje su se mogle priključiti nastajanju nove mreže do 13. listopada 2017. →

• **Koji je cilj projekta?**

– Svrha je projekta 'Razvoj mreže poduzetničkih potpornih institucija' za pružanje visokokvalitetnih usluga malim i srednjim poduzetnicima, povećanje konkurenčnosti hrvatske ekonomije razvojem učinkovitih potpornih institucija koje će svojim djelovanjem stvoriti povoljno okružje za razvoj poslovanja i povećati mogućnosti rasta i održivosti poduzeća, osobito onih koja nastaju kao tzv. startup-poduzeća utemeljena na znanju, rezultatima znanstvenog istraživanja i upotrebi novih tehnologija. Opći je cilj projekta jačanje ponude profesionalnih usluga diljem Hrvatske putem umreženih PPI-jeva, kako bi se osigurala integrirana pomoć malim i srednjim poduzetnicima (MSP) u svim stupnjevima razvoja prilagođena njihovim potrebama te omogućio ujednačen pristup poslovnim znanjima i vještinama, partnerima, uslugama i informacijama.

• **Koliko traje projekt?**

– Svrha je tog poziva jačanje ponude profesionalnih usluga MSP-ovima diljem Hrvatske (na istoj razini kvalitete) kako bi im se osigurala integrirana pomoć na svim stupnjevima razvoja, prilagođena njihovim potrebama te kako bi se smanjila asimetrija informacija (pristup poslovnim znanjima i vještinama, partnerima, uslugama i informacijama).

Pilot projekt traje samo 18 mjeseci, do studenoga 2018., ali ako se postave dobri temelji i svi uključeni partneri budu htjeli dalje sudjelovati u razvoju takve mreže, HAMAG-BICRO će nastavak projekta prijaviti Ministarstvu gospodarstva, poduzetništva i obrta. Sada imamo na raspolaganju milijun eura, a bit će moguće povući dodatnih devet milijuna eura i produljiti priču za dodatnih tri do pet godina. Do tada bi mreža već trebala biti održiva, a poduzetnici bi trebali prepoznati kvalitetu i kvantitetu usluga koje mogu tražiti od poduzetničkih potpornih

institucija po cijeloj Hrvatskoj – i to jednako dobru primjerice u Koprivnici, Čakovcu, Skradu ili Šibeniku.

• **Koja je razlika između vašeg PPI-ja i onog Ministarstva gospodarstva?**

– Oba poziva usmjerena su na PPI-jeve, ali financiraju različite stvari. U programu koji je objavilo Ministarstvo PPI-jevi dobjivaju od 100.000 do 600.000 kuna za provođenje standardnih usluga za poduzetnike, za financiranje zaposlenika i opremanje, a našem je projektu cilj umrežiti PPI-jeve u Hrvatskoj, educirati njihove zaposlenike, specijalizirati ih te uvesti nove inovativne usluge koje će poduzetnici prepoznati i cijeniti. Zapravo ne dijelimo sredstva, nego ih smisленo ulažemo kako bismo cijeli sustav PPI-jeva podignuli na višu razinu.

• **Koliki odaziv očekujete i koje tvrtke ponajviše?**

– PPI-jevi su poduzetničke potporne institucije koje obuhvaćaju poduzetničke centre i akceleratore, poslovne inkubatore i parkove, ali i znanstveno-tehnološke parkove, centre kompetencije te razvojne agencije, koje bi inače trebale biti više podrška za lokalne, gradske i regionalne projekte, ali često se isto bave poduzetnicima. Uglavnom svi kod nas mogu iskazati interes pa će ovisno o kvaliteti prijave biti prihvaćeni u pilot mrežu. U planu ih je u prvom valu uključiti barem 30, a moguće i više. Bitno je da se pokrije Hrvatska, sve županije i da u početku budu oni aktivniji i napredniji od kojih će, nadamo se, onda učiti i ostali.

• **Koje sve programe i projekte HAMAG-BICRO trenutačno nudi? Ima ih dosta, stoga ih nabrojimo. Koji su to i komu su namijenjeni?**

– Trenutačno su otvoreni programi ESIF pojedinačna jamstva, ESIF mikro i mali zajmovi, javni pozivi za projekte dodjele

PPI-JEVU SU PODUZETNIČKE POTPORNE INSTITUCIJE KOJE OBUVHAĆAJU PODUZETNIČKE CENTRE I AKCELERATORE, POSLOVNE INKUBATORE I PARKOVE, ALI I ZNANSTVENO-TEHNOLOŠKE PARKOVE, CENTRE KOMPETENCIJE TE RAZVOJNE AGENCIJE, KOJE BI INAČE TREBALE BITI VIŠE PODRŠKA ZA LOKALNE, GRADSKE I REGIONALNE PROJEKTE, ALI ČESTO SE ISTO BAVE PODUZETNICIMA

NOVIM
PROJEKTOM
RAZVIJAMO
MREŽU ZA
BRŽI RAZVOJ
STARTUPOVA
UTEMELJENIH
NA ZNANJU,
REZULTATIMA
ZNANSTVENOG
ISTRAŽIVANJA I
UPOTREBI NOVIH
TEHNOLOGIJA.
OČEKUJEMO
UKLJUČENJE
BAR 30
PODUZETNIČKIH
CENTARA,
AKCELERATORA,
POSLOVNIH
INKUBATORA I
PARKOVA, ALI I
ZNANSTVENO-
TEHNOLOŠKIH
PARKOVA,
CENTARA
KOMPETENCIJA
TE RAZVOJNIH
AGENCIJA

bespovratnih sredstava: Certifikacijom proizvoda do tržista i Komercijalizacija inovacija u poduzetništvu. Ti su programi namijenjeni subjektima maloga gospodarstva.

Zatim imamo projekte namijenjene PPI-evima: Pružanje visokokvalitetnih usluga za MSP putem poduzetničkih potpornih institucija i Razvoj mreže PPI-eva. Shema bespovratnih sredstava 'B Light' u sklopu Interreg V-A Programa suradnje Mađarska - Hrvatska 2014. - 2020. namijenjena je suradnji malih i srednjih poduzeća na pograničnom području Mađarske i Hrvatske.

O svim tim projektima i programima detalje možete pronaći na našoj internetskoj stranici.

• **Koja su rezultati dosadašnjih HAMAG-ovih programa? Koliko ste 'uložili' odnosno plasirali kapitala?**

- U posljedne tri godine, dakle od početka 2015. do kraja 2017. godine, odobreno je 720 nacionalnih jamstava u iznosu od 795 milijuna kuna (od čega je 679 izdanih u iznosu od 763 milijuna kuna). Što se tiče ESIF zajmova i jamstava, od uvođenja tih programa prije nešto više od godinu dana, odobrili smo 63 ESIF jamstava u iznosu od 249 milijuna kuna. Ukupno je odobreno 674 ESIF mikro i malih zajmova u iznosu od 187 milijuna. Ako gledamo sve finansijske instrumente zajedno, odobreno ih je 1457 u ukupnom iznosu od 1,23 milijarde kuna. ESIF zajmovi pokazali su se kao vrlo dobar instrument i privukli su velik broj poduzetnika te je odobreno dodatnih 20 milijuna eura za njihovo provođenje.

• **A potpore?**

- Vezano uz bespovratne potpore, u posljedne tri godine, dakle od 2015., 442 poduzetnika dobila su malo više od miliardu bespovratnih kuna u sklopu projekata financiranih iz fondova EU, u sklopu

E-impulta 989 poduzetnika dobilo je bespovratno ukupno 229 milijuna, a unutar projekta PoC (Proof of Concept) od prošle godine, 112 poduzetnika dobilo je bespovratno ukupno malo više od 32 milijuna kuna.

Kao što vidite, uloženo je mnogo kapitala, zaista pomažemo poduzetnicima na njihovu putu kroz sve faze poslovanja i različitim vrstama finansijske pomoći.

• **Koliko poduzetničkih projekata nije uspjelo? Primjerice, HAMAG je podupro projekt Chevaprolls, ali nije uspio. Koliko je takvih projekata?**

- Iako se pri dodjeli jamstava i zajmova radi analiza poslovnog plana i ostalih finansijskih parametara poduzetnika u skladu s najboljom ekonomskom praksom, činjenica je da nije moguće sa 100-postotnom sigurnošću predvidjeti uspješnost nekog projekta.

Chevaprolls je zasigurno bila ideja koja je bila svojevrsni odmak od standarda i projekt koji smo ocijenili pozitivno i isticali kao uspješnu priču u našim promidžbenim materijalima. No, splet različitih okolnosti izazvao je teškoće u poslovanju. Tijekom formiranja nekog finansijskog instrumenta Agencija procjenjuje očekivani rizik portfelja, a s obzirom na to da je cilj Agencije na tržištu preuzeti velik dio rizika kod projekata koji nisu bankabilni, dio projekata ne uspije. Trenutačni portfelj odobrenih i zajmova i jamstava, prema stopi defaulta, uklapa se u predviđenu razinu rizika te smo zadovoljni stanjem u našem portfelju.

• **Što se događa kada projekt ne uspije? Poduzetnici bi voljeli znati i dobre i one ne tako dobre posljedice.**

- Kada se dogodi situacija da poduzetnik više ne može podmirivati obveze po svom kreditu, idemo u pregovore s njim o uvjetima koji bi mu više odgovarali (produženje roka otplate i sl.). Agencija za svaki

zajam/jamstvo na raspolaganju ima i ugovorene instrumente osiguranja (zadužnice poduzeća i vlasnika, materijalni kolateral i sl.), koje, ako se ne uspije iznaci drugačiji dogovor, aktivira i naplaćuje. No, taj oblik naplate smatramo posljednjim korakom ako sve druge metode ne daju rezultat.

• **Što HAMAG planira do kraja godine, koje projekte i programe, a što je u navi za iduću?**

– Kao jedna od najvažnijih institucija za poduzetnike u provedbi ESIF fondova u idućem razdoblju intenzivno nastavljamo provoditi programe u sklopu Operativnog programa Konkurentnost i kohezija (OPKK) 2014. – 2020.

To su ESIF Mali i Mikro zajmovi te ESIF Pojedinačna jamstva, a do kraja 2017. godine uspostaviti će se i ESIF ograničena portfeljna jamstva. Od finansijskih instrumenata nacionalnih jamstava nastavljamo provoditi program EU početnik i Rastimo zajedno te novi program Poljoprivrednici.

Također, do kraja 2017. godine u provedbi ćemo imati sve projekte koji su odobreni u sklopu poziva e-Impuls, a kako će Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta odobravati projekte, tako ćemo i mi u provedbu zaprimati projekte iz poziva: Kompetentnost i razvoj MSP, Podrška razvoju MSP u turizmu povećanjem kvalitete i dodatne ponude hotela, Povećanje razvoja novih proizvoda i usluga koji proizlaze iz aktivnosti istraživanja i razvoja, Inovacije novoosnovanih MSP te Certifikacijom proizvoda do tržišta.

• **Na koja HAMAG-ova sredstva i programe poduzetnici mogu računati u 2018.?**

– Prema javno dostupnom Indikativnom godišnjem planu Poziva na dostavu projektnih prijedloga (PDP) sufinanciranih

iz OPKK 2014. – 2020. za 2017. (stanje na dan 2. listopada 2017.), indikativni iznos maksimalnih bespovratnih sredstava koji bi se, kako se očekuje, trebao dodijeliti tijekom 2018. iznosi malo više od 338 milijuna kuna. Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta osmišljava pozive za dostavu projektnih prijava za koje HAMAG-BICRO obavlja funkcije Posredničkog tijela razine 2.

Stoga će Ministarstvo početkom 2018. godine objaviti indikativni plan poziva za dostavu projektnih prijava na web-stranici www.strukturni.fondovi.hr, iz kojeg će biti razvidno na koje će se programe poduzetnici moći prijaviti, kada će oni biti objavljeni tijekom 2018. te koliki će biti iznosi bespovratnih sredstava. ■

POTPORE I NATJEČAJI

Što su bespovratne potpore, a što finansijski instrumenti?

AKO PODUZETNIK SMATRA DA BI MU BESPOVRATNA POTPORA VIŠE ODGOVARALA, MORA SE PRIJAVITI NA NEKI OD JAVNIH POZIVA. ESIF PROGRAMI SU ZA PRIJAVU OTVORENI DO 2020. GODINE

Prije negoli dođe u HAMAG-BICRO, poduzetnik mora odlučiti što želi, odnosno koju 'vrstu' novca želi – bespovratnu potporu ili finansijski instrument (jamstvo ili zajam). Ako smatra da bi mu potpora više odgovarala, mora postojati natječaj, odnosno javni poziv na koji se može prijaviti. Naravno, mora zadovoljiti sve tražene uvjete i kriterije koje određuje Evropska unija jer je to 'njezin' novac.

No, postoje razlike u natječajima u odnosu na prethodne godine. Više se naglašavaju kvaliteta i rezultati projektnoga prijedloga te se sredstva bolje kontroliraju, što upućuje na to da i struktura projekata mora biti bolja. Javni pozivi raspisuju se sustavno, a pri ocjenjivanju projektnih prijedloga posebna pozornost usmjerena je na učinke potpore. Svi projektni prijedlozi koji su prošli prve dvije faze postupka odobravanja bespovratne potpore bit će ocijenjeni, na kraju svih faza postupka odobravanja bespovratnih potpora formira se bodovna lista, a bespovratne potpore dodjeljuju se najuspješnijim podnositeljima prijave. Racionalizirale su se potporne mjere, uklonile administrativne barijere, smanjen je opseg tražene dokumentacije i troškova i bolja je informi-

ranost javnosti o raspisanom javnom pozivu informativnom kampanjom. Finansijski su instrumenti različiti. Postoje programi jamstava u kojima HAMAG-BICRO za poduzetnika jamči dio glavnice kredita koji je ovaj dobio od komercijalne banke. Naravno, nisu banke jedine koje kreditiraju poduzetnike, to radi i HAMAG-BICRO dajući zajmove koji poduzetnicima omogućuju kredit od 1.000 do 50.000 eura. Trajanje postupka odobravanja zajma prema svim programima ESIF-ovih zajmova ovisi o kompleksnosti investicije, kompletnosti projekta i dokumentacije. Rok za potpis ugovora o zajmu, kad ga HAMAG-BICRO odobri, iznosi osam dana od dana dostave prijedloga ugovora o zajmu. Cilj je ESIF zajmova pomoći poduzetnicima u pokretanju tvrtke, pri kupnji prvih strojeva i slično. Mogu se čak kupiti vozila, ali ne osobni automobili i vozila za cestovni prijevoz tereta. Također, djelatnost iznajmljivanja vozila nije prihvatljiva za tu vrstu zajmova. Na stranicama koje slijede možete pročitati o uspješnim primjerima poduzetnika koji su pomoći bespovratnih potpora ili finansijskih instrumenata razvili svoje projekte, pokrenuli biznis ili proširili poslovanje. ■

Stigla je nova craft pivovara iz Šibenika

Piše TIN BAŠIĆ

Novac je sjeo, već je potrošen, kupljena je sva oprema i pivo je skuhano. Kažu to dečki iz novoosnovane tvrtke Pivovara 022 i ističu: bez HAMAG-BICRO-a ne bismo uspjeli tako lako. Pivovara 022 je craft pivovara i posluje u Šibeniku.

– Osnivali smo tvrtku u travnju 2017. godine i nas smo trojica suvlasnici: Mate Bilušić, Nikola Bilušić i Vedran Škugor. Odmah nakon početnog razmišljanja o otvaranju pivovare pristupili smo izradi grubog poslovnog plana te pokušali izračunati troškove kako bismo uopće imali dojam u što se upuštamo – kaže Vedran Škugor, direktor novoosnovane Pivovare 022. Nakon početnog izračuna pristupili su prikupljanju dokumentacije i detaljnog izradi poslovnog plana za podizanje ESIF mikro zajma pri HAMAG-BICRO-u.

– HAMAG-BICRO smo izabrali s obzirom na to da su praktički jedini koji su voljni pomoći mlađim poduzetnicima, potpunim početnicima, i uz izrazito povoljnu kamatnu stopu. Uz iznimnu srdačnost analitičarke koja je obrađivala predmet, u relativno kratkom roku ispunili smo sve potrebne uvjete i svega dan nakon potpisivanja ugovora, novac je sjeo na naš račun – kaže Škugor. Ponavlja svoju rečenicu kojom

opisuje jednostavnost suradnje s HAMAG-BICRO-om – novac je sjeo, već je potrošen, kupljena je sva oprema i pivo je skuhano.

– Vjerujemo da će naše pivo "1066" biti jako dobro prihvaćeno na šibenskom, ali i na širem pivskom tržištu - kaže Škugor. Naime, ime piva, kao i pivovare povezano je sa šibenskom povijesti i sadašnjosti.

Broj '1066' potječe iz šibenske povijesti, odnosno riječ je o godini kada se prvi put spominje Šibenik i to u ispravi kralja Petra Krešimira IV. od 25. prosinca 1066., kojom je kralj darovao slobodu benediktinskomu samostanu sv. Marije u Zadru. Broj '022' koji je u imenu tvrtke pripada sadašnjosti. Naime, to je pozivni broj za Šibensku županiju.

– U planu nam je da se u kratkom roku sva trojica suvlasnika zaposlimo u svojoj pivovari jer vjerujemo u uspjeh te vidimo budućnost u svom projektu. Zatim planiramo zaposliti još barem dvoje radnika i, naravno, proširiti kapacitete proizvodnje. Za sada proizvodimo oko 3600 litara piva na mjesec, a naš kratkoročni plan, do kraja 2018. godine, mjesечna je proizvodnja od 5000 litara – zaključuje Škugor. ■

Iznos zajma:
159.026 kuna

Vedran Škugor,
direktor Pivovare 022

Zajmom HAMAG-BICRO-a
kupljena je oprema i
skuhano novo pivo

Iznos zajma:
187.500 kuna

Branko Klobučarić,
direktor tvrtke AMP

Trenutni prostori
AMP-a nisu dovoljni za
proširenje proizvodnje

Vodič za poduzetnike **30**

Zajam HAMAG-BICRO-a bio je vjetar u leđa

Piše TIN BAŠIĆ

Tvrtka AMP d.o.o. za proizvodnju i prodaju, smještena u mjestu Lopatinec u Međimurskoj županiji, od Hrvatske agencije za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO) dobila je 2016. godine u sklopu programa ESIF mikro zajam za obrtna sredstva od 187.500 kuna za ulaganje u proizvodnju proizvoda od gume i plastike.

– Zajam koji smo dobili za obrtna sredstva od HAMAG-BICRO-a bio je projekt koji smo realizirali na naše veliko zadovoljstvo i iznenadujuće brzo – objasnio je Branko Klobučarić, direktor tvrtke AMP.

Kaže kako je glavna namjena tog zajma bila kupnja uvoznih repromaterijala za proizvodnju.

– Budući da se takvi materijali ne proizvode u Hrvatskoj, do tada smo ih kupovali od hrvatskih tvrtki uvoznika po znatno višoj cijeni. Ta je cijena čak bila i 30 posto viša. Spomenuti zajam dao nam je dodatni vjetar u leđa – kazao je direktor Klobučarić. AMP, inače, proizvodi ambalažne materijale od

jednoslojnih, dvoslojnih ili troslojnih folija za pakiranje pretežito prehrabnenih proizvoda, prema potrebama svojih kupaca. Ambalažni materijali isporučuju se u obliku formiranih vrećica ili tiskanih folija u rolama za automatsko pakiranje.

Tvrtka je osnovana 1992. godine, a godinu poslije instalirali su prvi stroj za izradu vrećica.

Godine 1998. izgradili su novi pogon od 120 četvornih metara. Od tada se neprestano šire i ulažu u nove strojeve. Spomenimo samo kako AMP s ponosom ističe i 2009. godinu kada su potpisali prvi izvozni ugovor, a 2014. godine počeli su znatno jačati aktivnosti za veću prosutnost na tržištu Europske unije.

AMP je do danas razvio proizvodne programe ambalažnih materijala ili vrećica za pakiranje, kao što su pakiranja za začine, kavu, čajeve, tjesteninu, kekse, svježe voće i povrće, ukiseljeno povrće te mnoge druge ne-prehrambene proizvode. Na internetskim stranicama AMP-a može se vidjeti kako imaju devetero stalno zaposlenih i kako godišnje ‘izbace’ 80 tona gotovog proizvoda. Zanimljiva je i činjenica da im godišnji rast iznosi čak 14 posto te, naravno, imaju više od dva desetljeća iskustva te svojim klijentima nude 24 sata podrške.

AMP grabi dalje, u postupku su i gradnje novih pogona i zapošljavanja novih ljudi. Nadaju se kako će im izgradnjom novog objekta biti omogućena nova organizacija proizvodnje radi ostvarenja veće produktivnosti i učinkovitosti. Isto tako, logistika im neće više biti ograničavajući faktor za daljnji razvoj. No, kao i dobar dio poduzetnika u Hrvatskoj, imaju problema s radnom snagom koju moraju sami ospozobljavati za rad. ■

Reisswolf dodatno povećao kapacitete za arhiviranje

Piše TIN BAŠIĆ

Količina dokumentacije ne prestano raste, naputci za njihovu zaštitu sve su kompleksniji, a individualna odgovornost sve je veća. Osoblje, prostor i vrijeme resursi su kojih je sve manje. Koristeći se Reisswolf specijaliziranim uslugama, štedite vrijeme i novac. Reisswolf, vaš pouzdan partner za sva područja sigurnosti podataka. Piše to na internetskim stranicama tvrtke Reisswolf, iz Velike Gorice koja se prijavila Hrvatskoj agenciji za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO).

- Provedbom navedenog projekta tvrtka Reisswolf d.o.o. povećala je kapacitete za fizičko arhiviranje dokumentacije te se dodatno približila cilju pozicioniranja na hrvatskom tržištu kao najkompletniji pružatelj usluga u području upravljanja poslovnom dokumentacijom – kaže Daniel Hrvoić, operativni direktor tvrtke. Napominje kako su provedbom navedenog projekta stečeni uvjeti za dodatno zapošljavanje dviju osoba u idućih godinu dana.

Na pitanje zašto se odlučio prijaviti u HAMAG-BICRO odgovara kako redovito prati novosti u vezi s mogućnosti potpore poduzetnicima, tako da mu nije promaknula ni ova izuzetno povoljna kreditna linija ESIF zajmova. Naravno, svatko će pitati koliko je teško ili lako dobiti takav zajam.

- Ako se pripremi dokumentacije za dobivanje zajma pristupi detaljno i odgovorno, prema preciznim uputama stručnih savjetnika iz HAMAG-BICRO-a, s naglaskom na izradi kvalitetnog poslovnog plana, do zajma je u principu vrlo jednostavno doći – kaže Hrvoić. Konkretno, u njegovu slučaju, od nekakvih inicijalnih kontakata do same

isplate prošlo je nešto više od mjesec dana. Tvrta Reisswolf d.o.o. inače je dio europske grupacije istoga imena koja se već gotovo 30 godina usavršava u području sigurnosti. Djelatnost koju obavlja podrazumijeva strogu povjerljivost i stabilnost u rukovanju dokumentacijom i nosačima podataka koji su joj povjereni na čuvanje ili na povjerljivo uništavanje.

Ključ uspjeha su, kaže, vjerni i predani djelatnici na 100 lokacija u 34 zemalja, koji svojim radom i izrazitim osjećajem pripadnosti pridonose tvrtkinoj liderskoj poziciji u Europi.

Reisswolf je, stoji na njihovim internetskim stranicama, ustanovio i prepoznao rast zahtjeva vezanih uz dokumentaciju i upravljanje podacima te izgradio strateška rješenja u području upravljanja dokumentacijom koja objedinjuje servisne linije koje se odnose na fizičko arhiviranje dokumentacije, povjerljivo uništavanje i digitalizaciju dokumenata.

Na ovaj način usluge tvrtke Reisswolf potpuno pokrivaju životni ciklus dokumenta od trenutka njegova nastanka do trenutka kada ga je potrebno uništiti. ■

Iznos zajma
369.973,95 kuna

Daniel Hrvoić,
operativni direktor
tvrtke Reisswolf

Zajmom HAMAG-BICRO-a
Reisswolf je povećao
kapacitete za arhiviranje
dokumentacije

Iznos zajma:
253.100,00kn

Branka Radivoj,
vlasnica kemijske čistionice
Studio Superior

Zajmom HAMAG-BICRO-a
Studio Superior je kupio
nove strojeve za rad

Vodič za poduzetnike 32

Studio Superior kupio tri nova stroja

Piše TIN BAŠIĆ

Kada je 2012. godine, nakon iznenadne suprugove smrti, trebalo odlučiti hoće li nastaviti ili zatvoriti obrt, Branka Radivoj odlučila je boriti se i dalje. Njezin obrt nastavio je s poslovanjem, a dva dana nakon Božića proslavljeni su dva desetljeća poslovanja. I u ovoj uspješnoj priči sudjelovala je Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO).

– Obavijest o povoljnijim zajmovima s malom kamatnom stopom i mogućnošću počeka dobila sam e-mailom iz Obrtničke komore – kaže nam vlasnica kemijske čistionice Studio Superior Branka Radivoj.

Bila je poprilično opterećena kreditima, a ulaganje u nove strojeve, uza sve što se joj se u međuvremenu dogodilo, nije bilo izvedivo.

– To nije bilo izvedivo, barem ne bez velikog rizika u koji nisam bila spremna ući. A kreditiranje putem HAMAG-BICRO-a bilo je izuzetno povoljno – kaže Radivoj. U sklopu programa ESIF mali investicijski zajam, nje-

zin obrt 'Studio Superior' uložio je u nove strojeve.

– Ovim projektom uložili smo sredstva u tri nova stroja. Nisam zapošljavala nove djelatnike, a zajam nije bilo teško dobiti – zaključuje Radivoj.

Iako ta kemijska čistionica postoji na Krku od 1980. godine, pod nazivom 'Kemijska čistionica Krk', u posljednjih deset godina postoji i kao pravonika rublja pod novim nazivom i u većem prostoru kao kemijska čistionica i pravonika rublja 'Studio Superior'. Nalaze se na četvrtoj katu Tower Centar Rijeka. ■

Za novi prostor Suban dobio jamstvo od 80%

Piše TIN BAŠIĆ

Sezona otkupa bilja za proizvodnju čajeva traje od početka svibnja do kraja listopada, a proizvodi se prodaju ravnomjerno tijekom cijele godine. Sušeno ljekovito bilje zahtijeva relativno velik prostor za skladištenje. Kako bi osigurali dostatnu količinu sirovine po prihvatljivoj cijeni, tvrtka Suban odlučila se za investiciju izgradnje i opremanja proizvodno-skladišnog objekta te funkcionalnog povezivanja novog objekta s postojećim skladišnim objektom u Strmcu kraj Samobora. Za gradnju dodatnog poslovnog prostora odobren im je kredit od četiri milijuna kuna za koji im Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO) jamči u iznosu od 3,2 milijuna kuna kroz ESIF pojedinačno jamstvo. Osim toga, HAMAG-BICRO za tvrtku Suban subvencionira kamatnu stopu za prve četiri godine otplate kredita u iznosu od 400.000 kuna. Nakon provođenja investicije planirano je zapošljavanje novih 13 djelatnika.

– U današnje izazovno vrijeme poslovanja svaka pomoć poduzetniku mnogo znači. U ovom slučaju korištenja ESIF jamstva, subvencionirana kamatna stopa smanjuje nam troškove financiranja. Time nam je omogućeno lakše poslovanje u prve četiri godine dok su otplatne rate kredita najveće i dok investicija ne počne vraćati uloženo – kaže Katica Suban, direktorka tvrtke Suban. Naime, ESIF pojedinačno jamstvo za mikro, malo i srednje poduzetništvo dodjeljuje se u sklopu Operativnog programa ‘Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020.’ i financirano je iz sredstava Europskog fonda za regionalni razvoj. U sklopu ovog fi-

nancijskog instrumenta HAMAG-BICRO subjektima maloga gospodarstva putem finansijskih institucija omogućava jamstvo za pokriće dijela glavnice kredita – 80 posto za investicijske kredite i 65 posto za kredite za obrtna sredstva. Maksimalni iznos jamstva za investicijske kredite iznosi dva milijuna eura dok za kredite za obrtna sredstva iznosi najviše milijun eura. Tri četvrtine prihoda tvrtke Suban čini prerađeno sušeno ljekovito bilje koje se prodaje kao čaj ili bilje za daljnju preradu u pakiranjima u filter vrećicama ili vrećicama različitih veličina, a ostatak prihoda čine kapi, ulja, sirupi, kreme i ostalo. U assortimanu imaju 450 artikala od 130 vrsta bilja. Proizvodi se plasiraju veledrogerijama, ljekarnama, prerađivačima, trgovcima i izravno krajnjim potrošačima. U segmentu trgovina gotovo svi kupci su trgovine zdavom hranom. Prerađivači kojima plasiraju proizvode su proizvođači dodataka prehrani i kozmetike za posebnu namjenu, a ostatak veleprodaje se odnosi na pojedinačne kupce poput hotela i škola. Tijekom 2016. godine u veleprodaji je ostvaren promet s 350 kupaca. ■

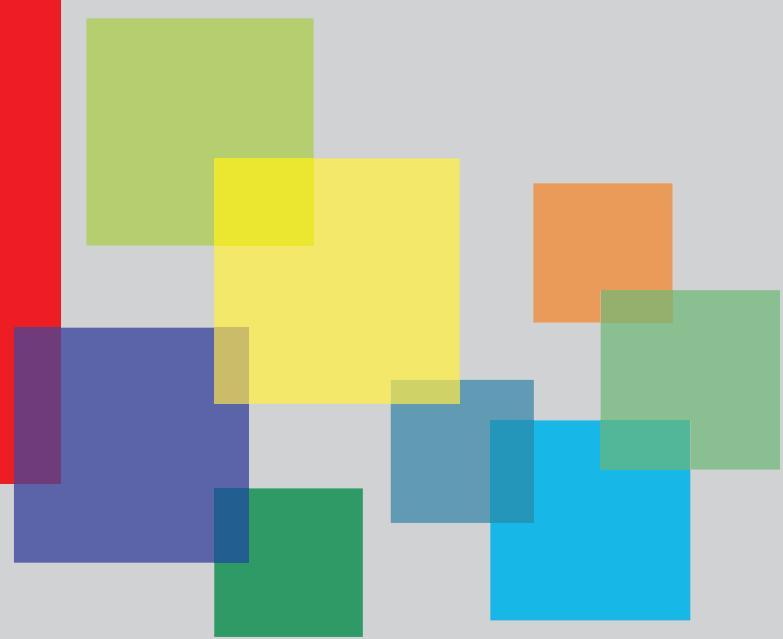
Iznos jamstva
3.200.000,00 kuna

Katica Suban,
direktorica tvrtke Suban

Novi skladišni prostori
Subana koji su izgrađeni
uz pomoć jamstva
HAMAG-BICRO-a

Kontakti

HAMAG-BICRO

Hrvatska agencija za malo gospodarstvo,
inovacije i investicije

Ksaver 208, Zagreb
Telefon : +385 1 488 10 00
Faks : +385 1 488 10 09

hamagbicro@hamagbicro.hr
www.hamagbicro.hr

INFO TELEFON

+385 1 488 10 15

JAMSTVA

jamstva@hamagbicro.hr

ZAJMOVI

zajmovi@hamagbicro.hr

ODNOSI S JAVNOŠĆU

press@hamagbicro.hr

ESIF ZAJMOVI SREDSTVA NA DOHVAT RUKE

Mikro ste, mali ili srednji poduzetnik, ili tek započinjete vlastiti posao?

Imate dobru ideju i poslovni plan, ali Vam nedostatak sredstava onemogućava rast?

Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije u suradnji s Ministarstvom gospodarstva, poduzetništva i obrta te HAMAG-BICRO-om pokrenulo je finansijske instrumente ESIF mikro i malih zajmova za brz, jednostavan i povoljan pristup financiranju.

- s kamatnom stopom od 0,5%
- uz maksimalan iznos do 375.000 HRK

Postupak je brz i jednostavan, dovoljno je prikupiti potrebnu dokumentaciju i ispuniti on-line prijavu na: www.hamagbicro.hr

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo gospodarstva,
poduzetništva i obrta

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo regionalnoga razvoja
i fondova Europske unije

EUROPSKI STRUKTURNI
INVESTICIJSKI FONDOVI

Operativni program
**KONKURENTNOST
I KOHEZIJA**

Izrada promidžbenog materijala sufinancirana je sredstvima tehničke pomoći Operativnog programa „Konkurenost i kohezija“ iz Europskog fonda za regionalni razvoj.

OPERATIVNI PROGRAM Konkurentnost i kohezija

2014. - 2020.

HAMAG-BICRO

Hrvatska agencija za
malo gospodarstvo,
inovacije i investicije

Ksaver 208, 10000 Zagreb

www.hamagbicro.hr
www.strukturnifondovi.hr

Europska unija
Zajedno do fondova Eu

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo gospodarstva,
poduzetništva i obrta

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo regionalnoga razvoja
i fondova Europske unije

EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDOVI

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

Izrada promidžbenog materijala sufinancirana je sredstvima tehničke pomoći Operativnog programa „Konkurenost i kohezija“ iz Europskog fonda za regionalni razvoj.
Sadržaj publikacije isključiva je odgovornost HAMAG-BICRO-a.